

Bestuursnotitie

Datum 28 juni 2021

Onderwerp Zienswijzen begroting 2022

De ontwerpbegroting 2022 van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) is voor 15 april 2021, overeenkomstig de Wet gemeenschappelijke regelingen, aangeboden aan de vertegenwoordigende organen van de deelnemers voor het geven van een zienswijze. De deelnemers zijn tevens in de gelegenheid gesteld om een reactie te geven op het resultaat uit de jaarstukken 2020 en deze te betrekken bij de zienswijze op de ontwerpbegroting 2022. Verzocht is de zienswijzen voor 10 juni 2021 aan OZHZ toe te zenden.

Deze bestuursnotitie geeft het algemene beeld van de zienswijzen en de reactie van OZHZ.

Overzicht zienswijzen

Onderstaand een overzicht van aangeleverde zienswijzen:

Zienswijze	
Provincie Zuid-Holland	X
Molenlanden	X
Gorinchem	X
Hardinxveld-Giessendam	X
Hoeksche Waard	X
Dordrecht	X
Alblasserdam	X
H-I-Ambacht	X
Papendrecht	X
Sliedrecht	X
Zwijndrecht	X

De ingebrachte zienswijzen spitsen zich toe op de volgende onderwerpen:

- (1) Geen zienswijze
- (2) Bestemming rekeningresultaat 2020
- (3) Onzekerheden in de begroting
- (4) Overig

(1) Geen zienswijzen

Strekking zienswijzen

De gemeenten Alblasterdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam en Hoeksche Waard hebben ambtelijk aangegeven dat de raad waarschijnlijk geen aanleiding ziet voor het indienen van een zienswijze. De Provincie Zuid-Holland geeft expliciet aan in te stemmen met de ontwerpbegroting 2022 van OZHZ en de meerjarenraming 2023-2025 voor kennisgeving aan te nemen.

(2) Bestemming rekeningresultaat 2020

Strekking zienswijzen

De gemeenten Sliedrecht en Gorinchem complimenteren OZHZ voor de wijze waarop met de Covid crisis is omgegaan, zowel operationeel als het financieel opvangen in de begroting.

PZH is verheugd dat in het voorstel middelen worden vrijgemaakt voor opschoning van het archiefplan.

Alle gemeenten kunnen zich vinden in het versterken van het weerstandsvermogen, omdat dit voortvloeit uit regionale afspraken.

De gemeenten Sliedrecht, Zwijndrecht en Papendrecht zijn van mening dat de invoering van het nieuwe werkconcept en de achterstand in archivering moeten worden opgevangen vanuit de reguliere exploitatie.

De gemeente Hendrik-Ido-Ambacht is van mening dat dit enkel geldt voor de reserve voor het nieuwe werkconcept. De gemeente Gorinchem steunt het voorstel tot resultaatbestemming, maar vraagt om meer inhoudelijke onderbouwing. De gemeente Molenlanden onderschrijft dit standpunt en is van mening dat het voorstel opnieuw moet worden ingediend bij eerstvolgende begrotingswijziging.

De gemeente Sliedrecht is daarbij van mening dat het rekeningresultaat principieel moet worden uitgekeerd aan de eigenaren. Door het vormen van reserves bij GR-en kan over deze gelden worden beschikt zonder toestemming van de gemeenteraden.

Reactie OZHZ

Naast de ontwikkelingen op inhoudelijk gebied (zie onderdeel 3) staat OZHZ voor 2 belangrijke uitdagingen voor de interne bedrijfsvoering; het opschonen van het archief om te voldoen aan de Archiefwet en de invoering van het nieuwe werk concept. Gegeven de forse impact kan OZHZ deze uitdagingen niet opvangen binnen de reguliere bedrijfsvoering. Het opschonen van het archief is een belangrijk aandachtspunt van de archief inspecteur dat al enige jaren terugkomt. Hiervoor is een archiefbeheerplan opgesteld. Door de opdracht uit te besteden kan deze direct worden opgepakt. De kosten bedragen circa € 300.000.

Zoals aangegeven in de begroting heeft de COVID-crisis tot nieuwe inzichten geleid inzake de verhouding tussen thuis- en op kantoor werken. Dit biedt voordelen voor zowel werkgever- als werknemer. Daarmee kan ook invulling worden gegeven aan de opgave waar OZHZ voor de crisis voor stond; een tekort aan ruimte in het kantoorpand door uitbreiding van de organisatie. Begin 2020 zijn de besprekingen inzake de huur van extra kantoorruimte stopgezet vanwege de crisis. Met het nieuwe werk concept slaat OZHZ dus 2 vliegen in 1 klap. De structurele kosten worden gedekt door de financiële voordelen van het nieuwe werk concept te benutten. Incidenteel zijn wel extra middelen nodig voor de projectorganisatie, aanpassing van de kantoorinrichting en daarbij behorende ontwerpkosten. Interessant is verder dat vanaf 2025 structurele ruimte in de begroting vrijvalt omdat dan het huidige inbouwpakket van het pand Post120 is afgeschreven.

Aan beide ramingen liggen uitgewerkte plannen ten grondslag. Naar mening van OZHZ zijn beide projecten afdoende toegelicht in de begroting. Mochten de kosten uiteindelijk lager uitvallen, dan zal OZHZ de reserve laten

vrijvallen ten gunste van de deelnemers; Net zoals is gebeurd bij de extra uitkering van € 600.000 die de deelnemers ontvangen vanwege vrijval van de reserve frictiekosten.

(3) Onzekerheden in de begroting

Strekking zienswijzen

De gemeenten Gorinchem, Papendrecht, Sliedrecht en Zijndrecht merken op dat de financiële effecten van actuele ontwikkelingen nog niet zijn verwerkt. Het gaat daarbij om:

- *De Omgevingswet.*
- *De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb).*
- *De overgang van bodemtaken van provincie naar gemeente.*
- *Uitvoering van de Wet basisregistratie ondergrond.*
- *De energieagenda.*
- *Het vervolg op de onderzoeken naar het VTH-stelsel*

De gemeenten merken op dat het Rijk nog geen duidelijkheid heeft gegeven over de budgetten die naar de gemeenten zullen gaan. Daarbij is er zorg over het financiële effect omtrent de decentralisatie van de bodemtaken naar de gemeente.

Reactie OZHZ

OZHZ monitort de ontwikkelingen en rapporteert hierover richting de opdrachtgever. De financiële effecten zijn op dit moment nog niet concreet genoeg om in de begroting te verwerken. OZHZ maakt eventuele bestuurlijke keuzes inzichtelijk voor de deelnemers en denkt actief mee hoe de ontwikkelingen zijn in te passen in het jaarprogramma en welke alternatieve financieringsbronnen mogelijk zijn.

Voor het in beeld brengen van de financiële consequenties van de Omgevingswet zijn diverse rapporten, handreikingen en modellen beschikbaar. De financiële consequenties van de wet hangen in grote mate af van keuzes die bevoegde gezagen maken. Het regionaal harmoniseren van uitgangspunten en werkwijzen levert efficiencyvoordelen op. OZHZ maakt deze keuzes inzichtelijk en denkt actief mee over hoe deze in te passen in de jaarprogramma's en welke alternatieve financieringsbronnen mogelijk zijn. Dit kan bijvoorbeeld het heffen van leges zijn, of de inzet van bestaande middelen in gemeentebegrotingen voor de integrale advisering die voortvloeit uit de Omgevingswet.

OZHZ heeft inmiddels zijn werkprocessen aangepast aan de Wkb en de Omgevingswet. De inrichting van het zaakstelsel vindt op dit moment plaats. Samen met betrokken gemeenten en gemeenschappelijke regelingen is onder de vlag van het regiobrede project Omgevingswet regionaal uniform beleid ontwikkeld voor bouwtoezicht en -handhaving onder de Wkb en de Omgevingswet. De regionale stuurgroep Omgevingswet biedt dat aan de gemeenten aan. In de aanloop naar de inwerkingtreding voert OZHZ een proefproject uit in Dordrecht. Naar verwachting volgen er nog meer proefprojecten. De ervaringen zijn en worden breed gedeeld.

De bodemsaneringstaak is onderdeel van het basistakenpakket van omgevingsdiensten. OZHZ gaat deze taak daarom uitvoeren voor alle gemeenten. Daarover zijn in 2021 afspraken gemaakt. Tot en met het eerste kwartaal van 2021 heeft het Rijk nog geen duidelijkheid gegeven over de overkomende budgetten. Het AB heeft in 2020 en 2021 meerdere keren zijn zorgen hierover uitgesproken. Ook is namens de Zuid-

Hollandse omgevingsdiensten een brief gestuurd naar de minister. Hierin zijn zorgen geuit over de voortgang van de implementatie van de bodemsaneringstaken en de bijbehorende financiering. Tot op heden is nog geen reactie ontvangen vanuit het Rijk. Bij onvoldoende middelen kan het benodigde uitvoeringsniveau niet gewaarborgd worden, wat negatieve effecten kan hebben op de gezondheid en het milieu. In deze ontwerpbegroting is een inschatting gemaakt van de gemoeide kosten, op basis van de begrotingsrichtlijnen 2022 en daarna bekend geworden informatie. Mogelijk zal in de septembercirculaire 2021 meer duidelijkheid worden gegeven over de financiële middelen.

Het efficiënter en duurzamer met energie omgaan is een belangrijk onderdeel van het landelijke klimaatakkoord. De gemeenten hebben hiervoor ambitieuze doelen opgenomen in de Regionale Energie Strategieën (RES). OZHZ controleert namens de gemeenten en provincie in de regio of de bedrijven doen wat ze verplicht zijn en stimuleert het toepassen van energiebesparende en opwekkende maatregelen. Het Rijk stelde in de decembercirculaire van 2019 extra middelen beschikbaar om de RES-doelen te kunnen halen. OZHZ heeft per deelnemers afspraken op maat gemaakt voor wat betreft het programma in de komende jaren. De afspraken zijn vastgelegd in het jaarprogramma. Bij een groot deel van de deelnemers hebben de afspraken tot op heden een incidenteel karakter.

Het rapport van de commissie Van Aartsen bevat diverse aanbevelingen om het landelijke systeem van milieutoezicht en handhaving te verbeteren. Het AB beschouwt de aanbevelingen van de commissie als waardevol. Het onderzoek is vooral een steun in de rug dat eigenaren, opdrachtgevers en OZHZ op de goede weg zijn. In de OZHZ-bestuursconferentie in het najaar van 2021 vindt verdere verdieping plaats. OZHZ is over een aantal aanbevelingen van de commissie al in gesprek met zijn opdrachtgevers; onder meer de aanbeveling dat de kwaliteit het meest geboden is met structurele financiering. Op het moment dat de afspraken hieromtrent zijn verfijnd, vindt verwerking plaats in de meerjarenbegroting.

(4) Overig

Strekking zienswijzen

De gemeente Hendrik-Ido-Ambacht vraagt om in de jaarstukken 2021 meer evaluerend terug te kijken op de risico's die onderdeel zijn van het weerstandsvermogen. De gemeente Papendrecht vraagt aandacht voor zijn bezuinigingsopgave. PZH merkt op dat de specifieke aandachtspunten van Provinciale Staten (externe inhuur, HRM-beleid, digitalisering en duurzaam inkopen) voldoende aan bod komen. PZH gaat ervan uit dat deze onderwerpen in het vervolg een integraal onderdeel zullen uitmaken van de P&C-producten van OZHZ.

Reactie OZHZ

OZHZ zal de evaluatie van de risico's expliciet opnemen in de jaarstukken 2021, zoals gevraagd door de gemeente. Dit geldt ook voor de specifieke aandachtspunten van Provinciale Staten. Genoemde onderwerpen hebben de volle aandacht van de directie van OZHZ.

OZHZ is zich bewust van de financiële opgave die bij de meeste deelnemers speelt. OZHZ heeft de afgelopen jaren diverse besparingen doorgevoerd en het voordeel ten gunste laten komen van de deelnemers. Indien opdrachtgevers zoeken naar mogelijkheden tot verdere bezuinigingen ligt het in de rede om dit te doen door inkrumping van het jaarprogramma OZHZ, mits men blijft voldoen aan het vastgestelde lokale en regionale minimumniveau (RUN). De bijdrageverordening geeft hiervoor diverse mogelijkheden. Niet alleen wordt financieel

verrekend op basis van gerealiseerde uren; ook kan een opdrachtgever zonder frictie bezuinigen tot een maximum van 8% in 4 jaar tijd.